

Regelverk for tilskuddsordning

Kapittel 0761 post 68

Opplysningene om kapittel, post, divisjon og oppdrags- eller formålskode kan endres uten departementets godkjenning.

Oppdragskode nr 870256

(Kun for intern bruk i Direktoratet)

Navn på tilskuddsordning:

Kommunalt kompetanse- og innovasjonstilskudd

Godkjent av (departement): Helse- og omsorgsdepartementet 22.01.16 (dd.mm.åå)

Nytt skjema

Oppdatering av skjema tidligere godkjent av departementet (dd.mm.åå): 10.02.15

Alle endringer som omfattes av pkt 6.2.1.1 i [Bestemmelser om økonomistyring i staten](#) pkt a-e skal fastsettes av HOD.

1. Mål for ordningen

Hovedmål:

Stimulere kommunene til kompetanseutvikling og innovasjon for å møte fremtidens utfordringer på helse- og omsorgsfeltet med bærekraftige og gode tiltak og tjenester.

Delmål:

- sterkere brukerinnflytelse og bedre samspill med pårørende, frivillige og lokalsamfunnet
- forebygge og utsette behov for kompenserende tjenester og bidra til at brukerne opprettholder eller gjenvinner sin funksjonsevne og selvstendighet
- styrket lederkompetanse, fagutvikling, større faglig bredde og tilstrekkelig, kompetent og stabil bemanning
- etisk refleksjon og kunnskapsbasert praksis

2. Målgruppe

Primærmålgruppe: brukere av de kommunale helse- og omsorgstjenestene og deres pårørende.

Sekundærmålgruppe: ledere, ansatte, frivillige og personer som kan rekrutteres til å jobbe i helse- og omsorgstjenesten.

For kompetansetiltak innen psykisk helse og rus feltet kan ansatte i andre kommunale-, fylkeskommunale etater som kommer i kontakt med sluttbruker (f.eks. NAV, barnevern, barnehager og skoler) være målgrupper.

3. Kriterier for måloppnåelse

Opplysninger som skal innhentes fra tilskuddsmottaker eller eventuelt andre kilder for å belyse måloppnåelsen.

Årlige rapporteringer skal synliggjøre status for måloppnåelse.

Kriterier for vurdering av i hvilken grad målene for tilskuddsordningen er nådd:

- beskrivelse av brukernes erfaringer og opplevde nytte
- i hvilken grad har behovet for kompenserende tjenester blitt redusert/ vise til redusert behov for kompenserende tjenester?
- i hvilken grad har nye løsninger gitt kvalitative og økonomiske gevinster for brukerne og kommunen?
- i hvilken grad har tiltaket overføringsverdi til andre kommuner og betydning for praksis?
- i hvilken grad og hvordan har innovasjonsmetodikk blitt benyttet i prosjektet?

Særskilte kriterier for kompetanseutvikling:

- årsverksvekst (andel årsverk og sysselsatte) for personell med relevant fagutdanning (helse- og sosialfaglig) (data fra SSB).
- antall personer som gjennomfører opplæringstiltak knyttet til BPA
- antall personer som gjennomfører opplæringstiltak og utdanning fordelt på:
  - 1) utdanning på videregående skolenivå/fagbrev (helsefagarbeider, herunder kvalifisering av ansatte uten formell fagutdanning).
  - 2) fagskoleutdanning (påbygg videregående skole/fagbrev)
  - 3) bachelorutdanning helse- og sosialfag
  - 4) videreutdanning/mastergradsutdanning (påbygg bachelornivå), herunder psykisk helsearbeid eller rusproblematikk og psykososialt arbeid med barn og unge
  - 5) internopplæring/kortere etterutdanninger/ABC-opplæring/kurs o.l.
- antall personer som gjennomfører opplæringstiltak knyttet til BPA.

Videreutdanning må tilsvare minst et halvt års studietid på full tid

4. Tilskuddsmottakere

Følgende mottakergrupper kan søke, og motta tilskudd under tilskuddsordningen:

Statlige mottakere (f.eks. universitet eller høyskoler)

Kommuner

Fylkeskommuner

Statlige/ kommunale/ fylkeskommunale bedrifter (f.eks. statsaksjeselskap, statsforetak og helseforetak)

Stiftelser

Private bedrifter

Organisasjoner

Privatpersoner

Overføringer til utlandet (f.eks. internasjonale organisasjoner og EU)

Tillegg og presiseringer:

Kommuner kan velge å utvikle tiltak og tjenester i samarbeid med andre kommuner,

helseforetak, næringsliv, utdannings- og forskningsinstitusjoner, frivillig sektor eller andre aktører. Ved samarbeid er kommunen økonomisk og administrativt ansvarlig, og skal stå som søker for prosjektet i sin helhet.

Fylkeskommunene kan kun søke om tilskudd til kompetanseutvikling.

5. Kunngjøring

Kunngjøres på Fylkesmennenes og Helsedirektoratets nettsider.

6. Krav til søknadens form og innhold

Søknaden skal inneholde informasjon om søker, adresse, organisasjonsnummer, kontonummer, kontaktperson

Søknaden skal undertegnes av styreleder eller den som har prokura. For kommuner og fylkeskommuner skal søknaden undertegnes av rådmannen eller den vedkommende har delegert myndigheten til.

Spesifikke krav:

- Søkerens formål med tilskuddet
- Prosjektbeskrivelse/ beskrivelse av tiltak det søkes om tilskudd til
- Søknadsbeløp
- Budsjett (skal kunne sammenliknes på samme nivå med regnskap dersom regnskap kreves)
- Delfinansiering/ tilskudd fra andre instanser
- Egenfinansiering
- Søkerens organisasjonsform (for eksempel forening, stiftelse, AS eller annet). Fremstillingen må inkludere fullstendig organisasjonsoversikt som viser moder-, søster- og datterorganisasjoner.
- Mottakeren skal redegjøre for de interne og eksterne kontrolltiltak som skal sikre korrekt rapportering og måloppnåelse (for eksempel interne kontrollaktiviteter, internrevisjon, autorisert revisor/ ikke autorisert revisor, andre offentlige tilsyn og Riksrevisjonen).

Tillegg og presiseringer:

Fylkesmennene forvalter tilskuddsordningen, og søknadene skal sendes det enkelte fylkesmannsembete. Informasjon om søknadsprosessen finnes på fylkesmennenes nettsider.

I søknaden må det beskrives tydelig hvordan tildelingskriteriene (pkt. 7) i regelverket skal oppfylles.

Det legges som hovedregel til grunn en kommunal egenandel. Dersom kommunen mottar andre statlige tilskudd hvor det er lagt inn en forutsetning om kommunal egenandel, skal tilskuddsmidlene ikke benyttes til å dekke denne kostnaden.

7. Tildelingskriterier, herunder beregningsregler:

Tildelingskriterier etter hovedtype:

Kvantifiserbare tildelingskriterier

Skjønnsmessig vurdering

Vurderingen av tildeling er skjønnsmessig og tar utgangspunkt i søknadens forventede måloppnåelse i forhold til målene for tilskuddsordningen.

Andel av regnskapsførte utgifter

Presisering av tildelingskriteriene:

DETGIS TILSKUDD TIL:

Det gis tilskudd til kompetansetiltak og innovasjonsprosjekter

PRIORITERINGER:

Følgende søknader skal prioriteres:

- Fullføring av tiltak som har fått tilskudd tidligere og som ikke er avsluttet innen velferdsteknologi
- Grunn- videre og etterutdanning, herunder opplæringstiltak for å styrke helse- og omsorgstjenestenes kompetanse om rus og psykisk helse.
- Opplæring knyttet til BPA med følgende prioriteringsrekkefølge:
  1. Opplæringstilskudd for nye og etablerte brukere/arbeidsledere
  2. Opplæringstilskudd for kommunenes saksbehandlere
  3. Opplæringstilskudd for assistenter

• Innovasjons prosjekter

Det prioriteres midler til nye tiltak og metoder innen:

- forebygging, tidlig innsats og egenmestring
- fritidsaktivitet med assistanse,
- kulturopplevelser
- ernæring
- legemiddel håndtering
- rehabilitering og habilitering, herunder hverdagsrehabilitering
- samspill med pårørende og frivillige i omsorgssektoren generelt og demensomsorgen spesielt
- andre nyskapende løsninger av stor betydning for brukerne av de kommunale helse- og omsorgstjenestene.

Tiltak som har innovasjonsfellesskap med næringsliv og/eller utdannings- og forskningsinstitusjoner skal gis et fortrinn.

TILDELINGSKRITERIER:

Alle søknader vil bli vurdert ut fra noen generelle tildelingskriterier. I tillegg blir søknader innenfor kategoriene kompetanseutvikling og BPA vurdert ut fra særskilte tildelingskriterier.

Generelle tildelingskriterier:

Kommunens beskrivelse av:

- hvilke behov og utfordringer som ligger til grunn for søknaden
- hva som ønskes oppnådd, herunder beskrivelse av mål og målgrupper for tiltaket.
- hvordan tiltaket er organisert, herunder samarbeid og samarbeidspartnere

- hvilke konkrete gevinster/effekter tiltaket forventes å gi, og hvilken betydning det kan få for omlegging av praksis
- hvordan tiltaket er forankret hos ansvarlig leder med budsjettansvar i kommunen
- hvordan brukermedvirkning og bruker- og pårørendeperspektivet er ivaretatt
- hvordan tiltaket kan implementeres i ordinær drift, herunder hvordan det er sikret både faglig og administrativ forankring
- beskrivelse av metoden(e) som benyttes i innovasjonsarbeidet
- i hvor stor grad prosjektets metoder, tiltak eller innfallsvinkler er nyskapende og om den kunnskapen som oppnås er relevant og anvendelig for andre kommuner
- plan og opplegg for evaluering og dokumentasjon av resultater

Særskilte tildelingskriterier for kompetanseutvikling:

Det kan gis tilskudd til følgende kompetansehevende tiltak for ansatte i helse- og omsorgstjenesten:

- Utdanning på videregående skolenivå/fagbrev (helsefagarbeider, aktivitør m.v.herunder kvalifisering av ansatte uten formell fagutdanning)
- Fagskoleutdanning (påbygg videregående skole/fagbrev)
- Bachelorutdanning helse- og sosialfag
- Videreutdanning/mastergradsutdanning (påbygg bachelornivå)
- Internopplæring/kortere etterutdanning/ABC-opplæring/kurs o.l.

Videreutdanning må tilsvare minst et halvt års studietid på full tid.

Overgangsordning for studenter som påbegynte tverrfaglig videreutdanning i psykososialt arbeid med barn og unge i 2014 og 2015. Ved utmåling av tilskudd for 2016 og vårsemester 2017 gjelder samme beregningsregler som ble benyttet i 2015 (inkl. reisetilskudd).

Særskilte tildelingskriterier for opplæring knyttet til brukerstyrt personlig assistanse (BPA):

- Det gis tilskudd til opplæring i henhold til forventede utgifter og opplæringsplan.

Innovasjon og kompetansetilskuddet skal sees i sammenheng med Kommunal- og moderniseringsdepartementets skjønnstilskudd, som også kan benyttes til kommunal innovasjon og utvikling.

Det gis ikke støtte til prosjekter som er en del av det ordinære utviklingsarbeidet i kommunen.

8. Krav til søknadsbehandling,

Helsedirektoratet fastsetter de årlige rammene som fylkesmennene får til fordeling til kommunene/fylkeskommunene.

Innstilling om avgjørelser/vedtak skal fremmes av:

Vurdering av og innstilling om videreføring av pågående prosjekter som har fått tilskudd innenfor velferdsteknologi gjøres i 2016 av Helsedirektoratet.

Innstilling skal godkjennes av: Fylkesmannen

Avgjørelser/vedtak skal fattes av: Fylkesmannen

Hvordan søker skal opplyses om utfallet av søknadsbehandlingen:

Tilskuddsbrev

Prosess for søknadsbehandling ut over dette:

9. Regler for klagebehandling:

Avkrysset alternativ gjelder:

Tildeling av/ avslag på tilskudd under ordningen er et enkeltvedtak. I henhold til forvaltningsloven § 28 er det klagerett.

Klageinstans:

Klagen skal sendes til .

Tildeling av/ avslag på tilskudd under ordningen er ikke et enkeltvedtak. I henhold til forvaltningsloven § 28 er det ikke klagerett.

Tillegg og presiseringer:

10. Rutiner for utbetaling:

Tilskuddet utbetales først når bekreftelsen vedlagt tilskuddsbrevet er returnert utfyllt og signert av tilskuddsmottaker. Videre må tilskuddsmottaker oppfylle alle krav gitt i dette regelverket og i tilskuddsbrevet. For eksempel krav til rapportering på tidligere mottatt tilskudd.

Tilskuddsmottaker må varsle fylkesmannen, uten unødig opphold, dersom adresse, bankkontonummer eller organisasjonsnummer er endret.

Eventuelt for mye utbetalt tilskudd skal uten unødig opphold returneres til fylkesmannen med referanse til kapittel post og ordning.

Det fremgår av tilskuddsbrevet hvor mange terminer tilskuddet utbetales over.

Tillegg og presiseringer:

11. Krav til rapportering fra tilskuddsmottaker:

Generelle krav:

Dersom det kreves budsjett og regnskap fra tilskuddsmottaker skal disse kunne sammenliknes på likt nivå.

Spesifikke krav til rapportering på måloppnåelse:

- Statusrapport pr (dd.mm) innen dato (dd.mm): tilskuddsåret.
 Sluttrapport/ årsrapport pr 31.12 innen (dd.mm): 01.04 påfølgende år.

Dersom det kreves rapportering på måloppnåelse må tilskuddsmottaker beskrive gjennomførte tiltak som bidrar til måloppnåelse og hvordan de har bidratt til måloppnåelse. Tilskuddsmottakere må også rapportere på de *kriteriene for måloppnåelse* som står gjengitt i tilskuddsbrevet.

Spesifikke krav til regnskapsrapportering og attestasjoner:

- Regnskap pr 31.12 innen (dd.mm): 01.04 påfølgende år.
 Revisorkontroll og attestasjon (spesifiseres i tilskuddsbrev). Gjelder ikke midler gitt til kompetanseutvikling og opplæringstiltak knyttet til BPA.
 Avtalte kontrollhandlinger (spesifiseres i tilskuddsbrev).

Ytterligere krav til rapportering:

Kommunene rapporterer til fylkesmannen. Krav til rapportering er nærmere beskrevet i tilskuddsbrevene.

Prosjektrapporter, eventuelle forskningsrapporter og annen dokumentasjon fra innovasjonsprosjekter under denne tilskuddsordningen skal i tillegg sendes Senter for Omsorgsforskning, som har fått i oppdrag å fungere som dokumentasjonssenter.

Adresse: Senter for omsorgsforskning, Høgskolen i Gjøvik, Postboks 191, 2802 Gjøvik. E-post: postmottak@hig.no

12. Oppfølging og kontroll:**Generelle krav:**

Det tas forbehold om Helsedirektoratets adgang til å føre kontroll med:

- at bevilgningen nyttes etter forutsetningene i hele tilskuddskjeden,
- at opplysninger som legges til grunn for tildeling og som inngår i den etterfølgende rapporteringen er korrekte, jf. Bevilgningsreglementet § 10, annet ledd.

Helsedirektoratet kan gi myndighet til en annen virksomhet for å føre denne kontrollen.

Tilskuddsmottakere skal legge frem opplysninger ved forespørsel og bidra på andre måter til å muliggjøre og lette kontrollarbeidet.

Helsedirektoratet kan iverksette alle kontroller vi finner nødvendige og hensiktsmessige.

Tillegg og presiseringer:**13. Bortfall av tilskudd**

Dersom tilskuddsmottaker ikke har oppfylt de krav som fremgår av regelverket eller tilskuddsbrevet bortfaller tilskuddet.

14. Mulige reaksjonsformer dersom mottaker gir uriktige opplysninger eller ikke bruker tilskuddet i samsvar med fastsatte betingelser:

Tilskuddet kan stanses og/eller kreves tilbakebetalt helt eller delvis. Ved eventuell videreføring av tilskudd det påfølgende år, vil det kunne være aktuelt å gjøre en avkorting. Tilskuddsmottakeren vil kunne nektes å motta tilskudd ett eller flere påfølgende år. I særskilte tilfeller skal politianmeldelse vurderes.

Tillegg og presiseringer:**15. Evaluering:**

Det vurderes fortløpende i samarbeid med departementet om tilskuddsordningen skal evalueres.

Tillegg og presiseringer: